

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

Nr.24700/15.01.2019

Aprob,
Secretar de Stat
KOVÁCS Irina Elisabeta

REGULAMENT SPECIFIC
privind organizarea și desfășurarea
Olimpiadei de Limba și Literatură Maghiară „Mikes Kelemen”, clasele a V-a – XII-a

I. Cadrul general

Art.1. Prezentul regulament specific definește cadrul de organizare și desfășurare a Olimpiadei de Limba și Literatură Maghiară „Mikes Kelemen” și este elaborat conform prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevederile OMEN nr. 4203/2018, respectiv prevederile OMEN nr.3015/08.01.2019 privind modificarea Anexei 1 a OMECTS nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei - cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, numit în continuare Metodologie - cadru.

Art.2. Olimpiada de Limba și Literatură Maghiară „Mikes Kelemen” este organizată de Ministerul Educației Naționale (MEN), Direcția Minorități (DM), prin inspectoratele școlare/unitățile de învățământ subordonate.

Art.3.

(1) Olimpiada de Limba și Literatură Maghiară „Mikes Kelemen” este un concurs de excelență care se adresează elevilor din clasele a V-a – XII-a, ce prezintă un interes deosebit pentru dezvoltarea competențelor de comunicare în limba maghiară, a competențelor sociale și civice, a inteligenței lingvistice și a creativității adecvate vârstei.

(2) La această competiție pot participa elevi din învățământul de stat, particular și confesional, indiferent de forma de învățământ.

(3) Participarea la această olimpiadă este opțională și individuală.

Art.4.

(1) Probele de concurs se vor desfășura pe clase: a V-a, a VI-a, a VII-a, a VIII-a, a IX-a, a X-a, a XI-a, a XII-a, în total pe 8 nivele de studiu.

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

(2) Excepție de la alineatul (2) reprezintă cazul în care un elev dorește să participe la o clasă superioară celei în care este înmatriculat. În această situație, el trebuie să își exprime opțiunea în scris și să-și mențină opțiunea pentru toate etapele olimpiadei din anul respectiv.

Art.5.

(1) Olimpiada de Limba și Literatura Maghiară Maternă „Mikes Kelemen”, numită în continuare Olimpiada, are următoarele etape succesive: etapa pe școală, etapa locală, etapa județeană, etapa națională, cu calificare la etapa internațională a Olimpiadei de Limbă, Literatură și Cultură Maghiară „Apáczai Csere János”.

(2) La fiecare dintre etapele competiției vor participa elevii calificați la etapa anterioară, cu respectarea ierarhiei, prin evaluarea lucrărilor.

(3) În cazul, în care numărul de elevi/unități de învățământ participante este mic, inspectoratele pot decide să nu organizeze etapele pe școală și/sau locală, conform Metodologiei-cadru.

Art.6.

(1) La fiecare etapă competiția constă în susținerea unei probe scrise.

(2) Subiectele evaluează competențele generale și specifice disciplinei limba și literatura maghiară.

(3) La oricare dintre etapele competiției, timpul de lucru este de două ore pentru clasele a V-a – VI-a și trei ore pentru clasele a VII-a – XII-a.

Capitolul II Organizarea etapei pe școală și a etapei locale

Art.7. Organizarea etapei pe școală și a etapei locale, numirea comisiilor de organizare și evaluare se desfășoară conform prevederilor Metodologiei-cadru.

Art.8. Perioada și locul desfășurării etapelor pe școală și locală sunt stabilite de către inspectorul școlar de specialitate/metodiști desemnați de inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București (ISJ/ISMB).

Art.9. Subiectele pentru etapa pe școală și etapa locală sunt elaborate de către Comisiile de organizare și evaluare coordonate de inspectorul de specialitate/metodistul desemnat de ISJ.

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

Art.10.

- (1) Comisiile de evaluare stabilesc criteriile de selecție a participanților pentru etapa următoare.
- (2) Aceste criterii, precum și numărul de locuri alocate pentru etapa superioară sunt comunicate elevilor, cu cel puțin 5 zile înainte de desfășurarea etapei respective a concursului.
- (3) Întocmirea listei elevilor calificați se realizează în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute conform criteriilor stabilite și afișate anterior.
- (4) Procesul verbal complet, în copie, va fi transmis comisiei de organizare de la etapa următoare.

Capitolul III

Organizarea etapei județene/a municipiului București și stabilirea numărului de locuri pentru etapa națională

Art.11. Calificarea la etapa județeană a Olimpiadei se face de la etapa locală.

Art.12. Perioada și locul desfășurării etapelor județene și naționale ale competiției sunt definite anual în Calendarul olimpiadelor naționale școlare în vigoare, elaborat de Ministerul Educației Naționale (MEN)

Art.13. Comisiile județene de organizare a olimpiadei sunt numite conform Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare. Acestea vor avea următoarele subcomisii:

- Subcomisia de organizare
- Subcomisia de evaluare
- Subcomisia de soluționare a contestațiilor

Art.14.

(1) Pentru etapa județeană, subiectele vor fi elaborate de către Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa județeană al Comisiei centrale a olimpiadei naționale, aprobat conform Metodologiei - cadru, de către secretarul de stat pentru învățământul în limbile minorităților naționale.

(2) Subcomisia de elaborare a propunerilor de subiecte a fiecărui județ trimite în format electronic propunerile de subiecte Grupului de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa județeană a Comisiei centrale a olimpiadei naționale. Propunerile sunt individuale, specificând numele, prenumele și școala propunătorului.

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

(3) Inspectorii școlari vor sprijini elaborarea subiectelor înaintând către Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa județeană a Comisiei centrale a olimpiadei naționale propunerile de subiecte din partea fiecărui județ participant, după cum urmează:

- Covasna, Harghita, Mureș: două variante de subiecte pentru fiecare an de studiu, la clasele V-XII;
- Bihor, Cluj, Satu Mare, Sălaj: o variantă de subiect pentru fiecare an de studiu, la clasele V-XII;
- Brașov: o variantă de subiect pentru fiecare an de gimnaziu;
- Bistrița-Năsăud: o variantă de subiect pentru clasele a X-a și a XI-a;
- Timiș: o variantă de subiect pentru clasele a V-a, a VI-a;
- Hunedoara: o variantă de subiect pentru clasa a VIII-a;
- Alba: o variantă de subiect pentru clasele a V-a, a IX-a și a X-a ;
- Arad: o variantă de subiect pentru clasele a VII-a și a VIII-a;
- Maramureș: o variantă de subiect pentru clasele a XI-a și a XII-a;
- Sibiu: o variantă de subiect pentru clasa a IX-a;
- Bacău: o variantă de subiect pentru clasa a V-a,
- București: o variantă de subiect pentru clasa a VI-a.

(4) Inspectorii școlari au obligația de a transmite Grupului de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa județeană a Comisiei centrale a olimpiadei naționale orice propunere de subiect elaborată de profesorii de specialitate din județul lor în afara celor menționate în alin. (3).

(5) Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa județeană a Comisiei centrale a olimpiadei naționale analizează calitatea propunerilor de subiecte, și înaintează o listă cu cadrele didactice care vor primi adeverințe de propunători de subiecte din partea DM.

(6) Pe baza propunerilor, Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa județeană a Comisiei centrale a olimpiadei naționale elaborează subiectele pentru etapa județeană, asigură secretul subiectelor și al baremelor de corectare și notare.

(7) Subiectele pentru etapa județeană vor fi transmise în format electronic de către Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa județeană, CNEE.

Art.15. Calificarea elevilor la etapa națională se stabilește în conformitate cu Metodologia - cadru.

Capitolul IV Etapa națională

Art.16. Calificarea la etapa națională a Olimpiadei, se face de la etapa județeană.

Art.17. Programul desfășurării etapei naționale a Olimpiadei este propus de către inspectorul de școlar responsabil din județul gazdă, avizat de DM din cadrul MEN și corespunde perioadei din Graficul Concursurilor MEN.

Art.18. Comisia Centrală a Olimpiadei se constituie conform prevederilor Metodologiei-cadru și va avea două subcomisii, după cum urmează: Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa națională a Comisiei centrale a olimpiadei naționale și Subcomisia de evaluare.

Art.19.

(1) Pentru etapa națională a Olimpiadei, Subcomisia de elaborare a propunerilor de subiecte a fiecărui județ transmite propunerile de subiecte în format electronic pe adresa inspectorului școlar care răspunde de Olimpiadă din județul respectiv. Propunerile sunt individuale, specificând numele, prenumele și școala propunătorului.

(2) Inspectorii școlari vor sprijini elaborarea subiectelor înaintând către Grupului de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa națională a Comisiei centrale a olimpiadei naționale propunerile de subiecte din partea fiecărui județ participant, după cum urmează:

- Covasna, Harghita, Mureș: două variante de subiecte pentru fiecare an de studiu, la clasele V-XII;
- Bihor, Cluj, Satu Mare, Sălaj: o variantă de subiect pentru fiecare an de studiu, la clasele V-XII;
- Brașov: o variantă de subiect pentru fiecare an de gimnaziu;
- Bistrița-Năsăud: o variantă de subiect pentru clasele a X-a și a XI-a;
- Timiș: o variantă de subiect pentru clasele a V-a, a VI-a;
- Hunedoara: o variantă de subiect pentru clasa a VIII-a;
- Alba: o variantă de subiect pentru clasele a V-a, a IX-a și a X-a ;
- Arad: o variantă de subiect pentru clasele a VII-a și a VIII-a;
- Maramureș: o variantă de subiect pentru clasele a XI-a și a XII-a;
- Sibiu: o variantă de subiect pentru clasa a IX-a;

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

- Bacău: o variantă de subiect pentru clasa a V-a,
- București: o variantă de subiect pentru clasa a VI-a.

(3) Inspectorii școlari au obligația de a transmite Grupului de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa națională a Comisiei centrale a olimpiadei naționale orice propunere de subiect elaborată de profesorii de specialitate din județul lor.

(4) Subiectele pentru etapa națională vor fi elaborate pe baza propunerilor de către Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa națională a Comisiei centrale a olimpiadei naționale.

(5) Grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa națională a Comisiei centrale a olimpiadei naționale analizează calitatea propunerilor de subiecte, și înaintează o listă de cadre didactice care vor obține adeverințe de propunători de subiecte din partea DM.

(6) Fiecare membru al Grupului de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa națională a Comisiei centrale a olimpiadei naționale va lua în considerare toate propunerile, decizia finală se va lua după dezbateri și vot deschis. Rezultatul votului nu poate fi contestat.

(7) Membrii Grupului de lucru pentru elaborarea subiectelor pentru etapa națională a Comisiei centrale a olimpiadei naționale vor asigura secretul subiectelor și al baremelor de corectare și notare.

(8) Se elaborează o singură variantă de subiect, căreia i se asigură securitatea corespunzătoare.

Art.20.

(1) Evaluarea lucrărilor scrise este realizată de către profesori de specialitate din învățământul preuniversitar, selectați în conformitate cu Metodologia-cadru.

(2) Lucrările sunt evaluate și notate respectând întocmai baremul de evaluare și notare.

(3) Evaluatorii vor lucra individual și nu îi vor influența pe colegii lor evaluatori în privința notării lucrărilor.

(4) Până la afișarea rezultatului, evaluatorii nu vor face publice rezultatele parțiale și nu vor da declarații presei.

Art.21. Afișarea rezultatelor se face conform Metodologiei-cadru.

Art.22. După afișarea rezultatelor toți concurenții pot participa la o discuție împreună cu evaluatorii lucrărilor, care își pot expune criteriile de evaluare și notare și îi pot consilia pe elevi pentru a obține rezultate mai bune în viitor.

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

Art.23.

- (1) Contestațiile se pot depune conform Metodologiei-cadru.
- (2) Contestarea se face prin completarea de către elevul concurent, a formularului pus la dispoziție de către Comisia centrală a olimpiadei naționale, care va fi semnat, atât de acesta, cât și de un membru al comisiei, desemnat în acest sens.
- (3) Nu se admite depunerea contestației de către o altă persoană în absența elevului în cauză.
- (4) Reevaluarea lucrărilor este efectuată de o subcomisie de contestații numită conform Metodologiei - cadru.
- (5) Rezultatele finale se vor comunica prin afișare, în termen de 24 de ore de la depunerea contestațiilor, înainte de festivitatea de premiere și sunt definitive.

Art.24. Lucrările elevilor pot fi publicate.

Capitolul V
Premierea

Art.25.

- (1) La etapa națională, premiile se acordă în conformitate cu prevederile Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare.
- (2) La etapa națională MEN acordă, pentru fiecare an de studiu/categorie, 3 premii, un premiu I, un premiu II și un premiu III. Pe lângă aceste premii se mai acordă un număr de mențiuni reprezentând 15% din numărul total de elevi participanți.
- (3) Certificarea premiilor și mențiunilor acordate de MEN se face prin diplomă înregistrată.
- (4) Pe lângă premiile acordate de MEN, la etapa națională pot fi acordate premii speciale, de către societăți științifice, asociații profesionale, universități, autorități locale sau sponsori.
- (5) Cuantumurile stimulentei financiare acordate elevilor care au obținut distincții la etapele județeană/a municipiului București ale olimpiadei sunt stabilite de către autoritățile administrației publice locale și finanțate din bugetele acestora, iar cele acordate elevilor care au obținut distincții la etapele națională și internațională sunt asigurate de către MEN, din bugetul ministerului, conform legislației în vigoare.
- (6) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar județean-gază.

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

(7) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă.

Capitolul VI
Raportarea rezultatelor finale către M.E.N.

Art. 26.

(1) În vederea raportării rezultatelor finale către MEN vor fi transmise următoarele documente:

- lista participanților
- rezultatele finale în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute
- lista elevilor premiați, care conține numărul diplomei primite și semnătura elevilor

(2) Documentele mai sus menționate și fișele raport, se vor introduce în dosare și vor fi transmise la M.E.N.

(3) Toate documentele (în copie) precum și tabelele cu datele solicitate la alin (1) (în original) vor fi transmise prin delegatul M.E.N. La aceste documente se adaugă și diplomele M.E.N. neutilizate sau anulate.

(4) Tabelele cu rezultate și datele statistice vor fi redactate în format EXCEL și PDF.

Capitolul VI
Alcătuirea lotului național

Art.27.

(1) Premianții etapei naționale, deținătorii locurilor I, II și III, din clasele V–XII, participă la Olimpiada Internațională de Limba, Literatura și Cultura Maghiară „Apáczaí Csere János”.

(2) Deplasarea lotului reprezentativ al României se face pe baza invitației primite de la organizatori și cu respectarea prevederilor legale.

(3) Elevii calificați la etapa internațională sunt însoțiți de cadre didactice desemnate de M.E.N.

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

- (4) În cazul în care numărul elevilor situați pe locurile I, II și III depășește numărul maxim de elevi/an de studiu, se va organiza o probă de baraj în vederea departajării elevilor participanți la etapa internațională.

Capitolul VII
Programa olimpiadei naționale și structura subiectelor

Art.28. Programa olimpiadei se bazează pe programa școlară în vigoare, împreună cu modelul structurii subiectelor în anexa acestui regulament și care face parte integrantă prezentului regulament.

Art.29.

(1) Tipuri de itemi pentru clasele V-VIII și punctajul acordat:

1. Interpretarea unui text literar pe baza unor întrebări/criterii - 45 de puncte
2. Realizarea unui text original/creativ - 45 de puncte
3. Pentru prezență se acordă 10 puncte

(2) Tipuri de itemi pentru clasa a IX-a:

1. Interpretarea unui text literar pe baza unor întrebări - 45 de puncte
2. Crearea unui text original - 45 de puncte
3. Pentru prezență se acordă 10 puncte

(3) Tipuri de itemi pentru clasele X - XII:

1. Eseu structurat, care vizează aspecte de analiză tematică, structurală, stilistică a operelor/fragmentelor de texte epice, lirice sau dramatice - 45 de puncte
2. Crearea originală a unui text/interpretarea unui text - 45 de puncte
3. Pentru prezență se acordă 10 puncte

Capitolul VIII
Dispoziții finale

Art.30. – (1) Ierarhia concurenților în vederea premierii, se stabilește în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

(2) Modul de acordare a premiilor respectă prevederile Metodologiei-cadru.

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

Art.31. Rezultatele finale vor fi centralizate de către secretarul Comisiei Centrale, vor fi validate de către Comisie și transmise la M.E.N., către consilierul din Direcția Minorități.

Art.32. (1) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(2) Profesorii însoțitori de la etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi câte o adeverință de participare eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(3) Profesorii care au propus și au elaborat subiecte pentru etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi câte o adeverință eliberată de M.E.N.

Art.33. În cazuri speciale, personalități marcante din domeniu, recunoscute în plan național și/sau internațional pot fi numite președinți de onoare ai Olimpiadei.

Art.34.

(1) Prezentul Regulament al Olimpiadei se va face public pe site-ul specializat al MEN și prin inspectoratele școlare județene și inspectoratul școlar al municipiului București.

(2) Regulamentul specific al Olimpiadei este avizat de DM, aprobat de secretarul de stat care coordonează învățământul în limbile minorităților naționale și este postat pe site-ul MEN.

(3) Regulamentul specific al Olimpiadei poate fi modificat, anual, la propunerile justificate ale inspectorului /inspectorului de specialitate/expert/ consilier din MEN, în funcție de modificările apărute în dinamica fiecărei competiții și de recomandările/sugestiile prezentate în rapoartele membrilor Comisiei naționale pentru coordonarea competițiilor școlare, la sfârșitul fiecărui an școlar.

Art. 35. Anexele Regulamentului specific al Olimpiadei cuprind tematica pentru toate etapele competiției.

Art. 36.

(1) Inspectoratul școlar din fiecare județ va organiza, înaintea etapei naționale a Olimpiadei, o ședință la care, alături de profesorii însoțitori, vor participa elevii înscriși în competiție și părinții/tutorii legali instituți ai elevilor minori. În această ședință, participanților li se aduc la cunoștință prevederile Metodologiei – cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare, ale Regulamentului specific al Olimpiadei, precum și următoarele reguli:

a) deplasarea echipei județului/municipiului București se va face cu unul sau mai mulți profesori însoțitori, conform normativelor în vigoare. În cazul în care părinții/ tutorii legali instituți ai

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

elevului minor asigură, pe cont propriu, deplasarea și prezența elevului la competiție, aceștia vor da o declarație scrisă în care specifică faptul că își asumă răspunderea deplasării propriului copil în localitatea în care se desfășoară competiția școlară, fără niciun fel de implicații ale organizatorilor;

b) este obligatorie respectarea programului competiției, a regulamentului de ordine interioară stabilit de organizatori la locurile de cazare și respectiv de concurs, precum și a regulilor de comportament civilizate;

c) orice abatere va fi sancționată conform Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;

d) contravaloarea oricărui bun distrus sau deteriorat pe parcursul deplasării și prezenței la competiție va fi suportată de cei care au produs paguba.

e) în cazul abaterilor grave, Comisia centrală a competiției naționale va lua măsura trimiterii elevului acasă, iar părinții acestuia vor fi chemați pentru a-l însoți. În cazul în care părinții nu pot asigura însoțirea elevului, acesta va fi însoțit de către un profesor, cheltuielile fiind suportate de către părinții elevului.

(2) La finalul ședinței, elevul și un părinte/tutore legal instituit al elevului minor, în cazul elevului minor, vor semna o declarație prin care să confirme că li s-au adus la cunoștință normele de conduită și consecințele nerespectării acestora pentru perioada desfășurării competiției.

Art. 37. La locul de organizare și desfășurare a etapei naționale a Olimpiadei participanții vor avea asupra lor actul de identitate/carnetul de elev vizat pe anul școlar în curs (pentru elevii care nu au împlinit 14 ani), precum și avizul epidemiologic, eliberat cu cel mult 48 de ore înainte de prezentarea la competiție.

Art. 38. Profesorii implicați în organizarea și desfășurarea competiției care manifestă o atitudine necorespunzătoare în relația cu elevii/colegii sau care, prin diferite acțiuni, favorizează vicierea corectitudinii evaluării vor fi excluși pe termen nelimitat de la participarea la toate competițiile școlare.

Art. 40. Membrii loturilor lărgite și/sau restrânse selecționate pentru pregătire în vederea participării la etapa internațională a competițiilor școlare, care, în timpul pregătirii centralizate organizate de MEN, manifestă o atitudine ireverențioasă față de profesorii pregătitori, care nu

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

respectă reglementările stabilite la locul de cazare sau de pregătire ori provoacă deteriorarea sau distrugerea bunurilor care le-au fost puse la dispoziție vor fi excluși din lot.

Art. 41. Decizia eliminării din competiție aparține președintelui comisiei de la etapa respectivă și se va lua după analizarea cazului în cadrul comisiei, în baza unui raport semnat de persoanele care au constatat fapta.

Art.42. Prezentul regulament este valabil până la efectuarea schimbării de conținut, sau modificarea legislației în acest sens.

Avizat,
Director,
Szepesi Alexandru

Consilier,
Fodor Alexandru Iosif

Anexă

**Programa Olimpiadei Naționale de Limba și Literatura Maghiară
"Mikes Kelemen" pentru anul școlar 2018-2019**

**A Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom országos tantárgyverseny
követelményrendszere a 2018-2019-es tanévre**

Általános elvek:

1. A tantárgyverseny a tehetséggondozás szerves része, célja az ismeretek és kompetenciák együttes felmérése/értékelése.
2. A tartalmak kiválasztása az érvényben lévő tantervi keretek alapján történt.
3. A cikluskezdő évfolyamok (V. és IX. osztály) esetében a verseny tételei mindig hangsúlyosan figyelnek az átmenetből adódó sajátos helyzetre.
4. A tantárgyverseny sajátos belső időszámítása versenytől versenyig tart: ennek szellemében az egyes évfolyamok számára a verseny országos szakasza után sorra kerülő tartalmak bekerülhetnek a következő évfolyam tartalmai közé.
5. A verseny megyei szakaszának követelményei érvényesek az országos szakaszra is.

V-VIII. osztály

Követelmények:

1. szövegértés;
2. problémalátás;
3. szövegalkotás különböző szövegtípusokban (szövegszerűség: logikus gondolatmenet, szövegkoherencia);
4. helyesírási készség, az irodalmi nyelv használata;
5. különböző típusú szövegek alkotása adott kommunikációs helyzetben;
6. kreativitás a szövegalkotásban.

A tétel felépítése:

1. Szövegértés, irodalmi szöveghez kapcsolódó kérdéssor	45 pont
2. Kreatív szövegalkotás	45 pont
3. Megjelenés	10 pont

V. osztály

1. Szövegértés, irodalmi szöveghez kapcsolódó kérdéssor

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Mesék értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságuk felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

megosztása.

Tartalmak: Népmesék (varázsmese, tréfás mese, állatmese) és műmesék.

Országos szakasz:

Kompetenciák: Mesék, mondák, novellák értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságai felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Monda és mondaváltozatok (földrajzi monda, történelmi monda, eredetmonda), novella.

2. Kreatív szövegalkotás

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Párbeszéd és elbeszélés alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembe vétele.

Tartalmak: Párbeszéd. Beszédcselekvések és nyelvi markereik (megszólítás, köszönés, tegezés – magázás). Mese és mesefajták (tündérmese, tanító mese, tréfás mese, állatmese).

Országos szakasz:

Kompetenciák: Párbeszéd, elbeszélő és leíró szöveg alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembe vétele.

Tartalmak: Elbeszélő szöveg: beszámoló, leíró szöveg: tárgyleírás, helyleírás.

VI. osztály

1. Szövegértés, irodalmi szöveghez kapcsolódó kérdéssor

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Novellák értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságai felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Novellák

Országos szakasz:

Kompetenciák: Ifjúsági regények értelmező olvasása: az olvasói tapasztalatok és háttértudás működtetése az értelmezésben, nyelvi megalkotottságuk megfigyelése, műfaji sajátosságainak felismerése. Az adott témával kapcsolatos gondolatok, érzelmek, vélemény megosztása.

Tartalmak: Ifjúsági regények

2. Kreatív szövegalkotás

Megyei szakasz:

Kompetenciák: Élménybeszámoló alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembe vétele.

Tartalmak: Élménybeszámoló. Élmény és esemény; időrend, helyszín és szereplők; a linearitás, a linearitás megbontásának egyszerűbb esetei; a tárgyilagos és személyes nézőpont kifejezőeszközei.

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

Országos szakasz:

Kompetenciák: Leíró szöveg alkotása megadott beszédhelyzetben. A beszédszándéknak megfelelő nyelvi elemkészlet megválasztása. A koherencia és a helyesség szempontjának figyelembe vétele.

Tartalmak: Leíró szöveg. A leíró szöveg rendezőelve: rész-egész; térbeli rend (távrolról közelre, közélről távolra, körkörösén); külső és belső tulajdonságok sorrendezése; felsorolás. Nézőpont: az objektív és szubjektív leírás eszköztára.

VII. osztály

1. Irodalomolvasás: A megadott témakörökkel kapcsolatos, a tantervben szereplő műfaji, stilisztikai, retorikai és verstani fogalmak készségi szintű ismerete; a szövegértés képessége az alábbi műfajokhoz tartozó művekben:

Megyei szakasz: Verses epika: ballada: népballada, mőballada; prózaepika: elbeszélés/novella.

Országos szakasz: Líra: életkép; verses epika: elbeszélő költemény; prózaepika: humoreszk.

2. Nyelvhasználat és kommunikáció:

Megyei szakasz: Szövegtípusok (monológ, párbeszéd, elbeszélés, leírás).

Országos szakasz: Szövegtípusok (monológ, párbeszéd, elbeszélés, leírás).

VIII. osztály

1. Irodalomolvasás: A megadott témakörökkel kapcsolatos, a tantervben szereplő műfaji, stilisztikai, retorikai és verstani fogalmak készségi szintű ismerete, a szövegértés képessége az alábbi műfajokhoz tartozó művekben:

Megyei szakasz: Epikai műfajok: novella/elbeszélés; lírai műfajok: dal, leíró költemény.

Országos szakasz: Epikai műfajok: regény; lírai műfajok: költői levél, epigramma, óda.

2. Nyelvhasználat és kommunikáció:

Megyei szakasz: A helyesírási alapelvek alkalmazása; szövegtípusok (monológ, párbeszéd, elbeszélés, leírás, érvelés, levél, meghívó).

Országos szakasz: A szófaji érték és a mondatbeli szerep, a mondatfajták, az egyszerű és az összetett mondatbeli viszonyok készségi szintű használata.

IX–XII. osztály

I. Képességek, kompetenciák

1. olvasói kompetenciák: szövegértés, önálló olvasat létrehozása;
2. kulturális-történelmi tájékozottság a kijelölt témakörökben;
3. problématalás;
4. szövegalkotás különböző szövegtípusokban (szövegszerűség: logikus gondolatmenet, szövegkoherencia);
5. helyesírási készség, az irodalmi nyelv használata;

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

6. a tanterv *Részletezett tartalmak* fejezetében felsorolt fogalmak készség szintű ismerete.

További követelmények:

1. kreativitás a magyar nyelv használatában: a szövegértésben és szövegalkotásban;
2. az írásbeli és élőszóbeli kifejezés formáinak ismerete;
3. a témának megfelelő nyelvi kifejezés képessége; helyesírás, áttekinthető íráskép;
4. az irodalom mint művészet és az emberi társadalom kapcsolata;
5. a magyar irodalom helye a világirodalomban;
6. irodalmi műalkotások értelmezése.

Irodalmi és nem irodalmi szövegek értése, értelmezése:

1. szövegértés képessége: adott szöveg megértése, logikai-jelentésbeli szerkezetének ismerete;
2. az információk kiválasztása, rendszerezése a megnyilatkozás tárgyának, funkciójának és irányának megfelelően;
3. személyes álláspont kialakítása az adott szöveg információival, jelentésével kapcsolatban;
4. különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása a műfajnak, az adott szempontnak megfelelően: szépirodalmi, publicisztikai, valamint ismeretterjesztő szövegek; szövegek összehasonlítása, értelmezése a műfajnak, kifejezésmódnak, szerkezetnek megfelelően;
5. annak felismerése, megértése és bemutatása, hogyan fejezi ki az irodalom különböző korok és emberek tapasztalatait, élményeit és gondolatait;
6. olvasmányokra való tárgyyszerű, illetve személyes érintettséget is kifejező reagálás a műfaji normáknak és a címzettnek a figyelembevételével.

Írásbeli szövegalkotás

1. különböző témákban, különböző műfajokban személyes vélemény megfogalmazása megfelelő szabotossággal;
2. tájékoztató, érvelő és esszé típusú szövegek alkotása a megadott témában (a magyarság kulturális öröksége; döntéshelyzetek a mindennapi életben; emberi kapcsolatok; erkölcsi kérdések, érzelmek; a jelenkor problémáitípusai, a tömegkommunikáció);
3. különböző műfajú szövegek szövegformálási, szövegszerkesztési technikájának, stiláris jegyeinek ismerete, azok alkalmazása;
4. a köznyelvi norma alkalmazása, a helyesírási szabályok helyes alkalmazása; rendezett íráskép;
5. a műalkotások keltette hangulat, élmény, vélemény, állásfoglalás megfogalmazása.

Fogalomhasználat:

1. nyelvi és irodalmi fogalmak ismerete, azok kreatív alkalmazása;
2. fogalmak összefüggéseinek, változó jelentésének megértése, bizonyítása példákkal;
3. fogalmak meghatározása, összehasonlítása történeti kontextusokban is.

II. Tartalmak:

A felkészülés/felkészítés alapja az érvényben levő tanterv (a megadott témakörökhöz kapcsolódó kompetenciák, részletezett tartalmak, szövegjavaslatok).

III. A tétel felépítése:

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

IX. osztály

1. Szövegértelmezés	45 pont
2. Kreatív szövegalkotás	45 pont
3. Megjelenés	10 pont

X-XII. osztály

1. Szövegértelmezésre (lírai/epikai/drámái alkotás/szövegrészlet) épülő értekező fogalmazás	45pont
2. Kreatív szövegalkotás, szövegértelmezés	45 pont
3. Megjelenés	10 pont

IX. osztály

Irodalom

Megyei szakasz:

Emberi kapcsolatok, magatartásminták a novellában (Kosztolányi Dezső és Vámos Miklós novellái – javasolt fogalmak: értékek, értékviszonyok, történet, tér, idő, szereplők, elbeszélői nézőpont, a novella felépítése; mitológiai motívumok és jelentésük *(amennyiben szerepel benne)*)

Országos szakasz:

A hegy-motívum az epikában és lírában (Tamási Áron: Ábel a rengetegben, Áprily Lajos versei) – javasolt fogalmak: értékek, értékviszonyok; történet, tér, idő, szereplők, az elbeszélői nézőpont; mitológiai és bibliai motívumok és jelentésük *(amennyiben szerepel benne)*

Nyelv és kommunikáció

Megyei szakasz: a nyelvhasználat (magánbeszéd, párbeszéd) változatai (1.1)

Országos szakasz: szövegtípusnak megfelelő szövegalkotás (pl. monológ, párbeszéd, elbeszélés, leírás; 1.6)

X. osztály

Irodalom

Megyei szakasz:

Önkifejezés irodalmi levélben és/vagy naplóban (Mikes Kelemen: Törökországi levelek, Kazinczy Ferenc: Fogságom naplója) – javasolt fogalmak: énelbeszélés változatai, értékek, stílusjegy és jelentés

Mitológiai és bibliai motívumok jelentésszervező szerepe Balassi Bálint költészetében – javasolt fogalmak: imitáció és harmónia elv, versszerkezet, strófaszerkezet, trubadúrköltészet, szókép, retorikai alakzat, stílusjegy és jelentés

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

Országos szakasz:

Az elégia változatai (Ovidius, Janus Pannonius, Berzsenyi Dániel, Friedrich Hölderlin, Arany János, Tóth Árpád, József Attila) – javasolt fogalmak: imitáció és műfaj, versszerkezet, szententia, piktúra, verselés

A kert-motívum az irodalomban (Kármán József: Fanni hagyományai, Voltaire: Candide, vagy az optimista világnézet; Csokonai Vitéz Mihály versei) – javasolt fogalmak: *epika*: értékek, értékviszonyok, történet, tér, idő, szereplők, az elbeszélői nézőpont, esztétikai minőségek, *líra*: hangnem, lírai én és táj, szentencia, piktúra, szókép, retorikai alakzat, stílusjegy és jelentés

Nyelv és kommunikáció

Megyei szakasz: a nyelvhasználat változatai (1.1, kivéve a B differenciált tanterv); a nyelvi viselkedés (1.2, kivéve a B differenciált tanterv); az érvelés tudománya: a szónoklat (1.3, kivéve a B differenciált tanterv)

Országos szakasz: a különböző nyelvváltozatok felismerése és használata (1.1, a B differenciált tanterv); a nyelvi viselkedés (1.2, a B differenciált tanterv); az érvelés tudománya (1.3, a B differenciált tanterv)

XI. osztály

Irodalom

Megyei szakasz:

Érték(rend)ek ütközése az antik és a romantikus drámában (Szophoklész: Antigoné, Katona József: Bánk bán) – javasolt fogalmak: értékek, értékviszonyok, hős, tragédia, konfliktusos dráma, konfliktusrendszer, tragikus vétség, katarzis

Szerepjáték a romantikus költészetben (Petőfi Sándor költészete) – javasolt fogalmak: értékek, lírai én változatai, költői szerepek, szókép, retorikai alakzat, stílusjegy és jelentés

Országos szakasz:

Világok találkozása a romantikus drámai költeményben (Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde, Madách Imre: Az ember tragédiája) – javasolt fogalmak: értékek, értékviszonyok, konfliktus, időszerkezet, térszerkezet, kétszintes dráma, mitológiai és bibliai motívumok, stílusjegy és jelentés

A szerelem változatai a romantikus lírában (Rainer Maria Rilke, Percy Bysshe Shelley, Petőfi Sándor, Vajda János) – javasolt fogalmak: értékek, a lírai beszéd változatai, személyesség, személytelenség, stílusjegy és jelentés, szókép, retorikai alakzat

Nyelv és kommunikáció

DIRECȚIA GENERALĂ MINORITĂȚI
ȘI RELAȚIA CU PARLAMENTUL
DIRECȚIA MINORITĂȚI

Megyei szakasz: az értekezés tudománya (1.2, kivéve a B differenciált tanterv)

Országos szakasz: a szöveg világa (1.1, a B differenciált tanterv)

XII. osztály

Irodalom

Megyei szakasz

Családtörténetek a klasszikus modern epikában (Móricz Zsigmond: Sárarany, Márai Sándor: Az igazi) – javasolt fogalmak: értékviszonyok, a szereplőt létrehozó narrációs eljárások, személyiségkép, az időfelfogás változatai – az emlékezés változatai

Rím és játék a klasszikus modern lírában (Kosztolányi Dezső, Áprily Lajos költészete) – javasolt fogalmak: nyelvjáték, rímfajták, verselés, stílus, szókép, retorikai alakzat, stílusjegy és jelentés

Országos szakasz

Emlékezés és énteremtés összefüggése a regényben (Ottlik Géza: Iskola a határon, Kosztolányi Dezső: Esti Kornél) – javasolt fogalmak: az elbeszélői formák játéka; egyenes beszéd, függő beszéd, objektív idő, szubjektív idő, elbeszélő szólam, szereplői szólam, megszakítottság alakzatai

A fa motívuma a lírában (Ady Endre, József Attila, Kányádi Sándor) – javasolt fogalmak: motívum, intertextualitás, rájátszás, utalás, idézés, szókép, retorikai alakzat, stílusjegy és jelentés

Nyelv és kommunikáció

Megyei és országos szakasz: A stílus (1.1, 1.2, 1.3); A nyelv (1.4)